

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/25/2019
Identifikačné číslo spisu: 5116231352
Dátum vydania rozhodnutia: 30.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5116231352.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne TAMA SLOVAKIA, a.s., so sídlom v Trnave, Sladovnícka č. 15, IČO: 35 755 440, zastúpenej spoločnosťou JUDr. Peter Kubík, advokát, s.r.o., so sídlom v Bratislave - Karlovej Vsi, Staré Grunty č. 162, IČO: 47 233 931, proti žalovanej Stredoslovenská distribučná, a. s., (predchádzajúce obchodné meno Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a.s.), so sídlom v Žiline, Pri Rajčianke č. 2927/8, IČO: 36 442 151, zastúpenej spoločnosťou AKMG, s.r.o., so sídlom v Banskej Bystrici, Dolná č. 6A, IČO: 36 800 589, o zaplatenie 12.169,43 € s príslušenstvom, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 13Cob/74/2018-367 z 24. októbra 2018 a o návrhu na odklad vykonateľnosti, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky o d k l a d á v y k o n a t e ľ n o s ť rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 18Cb/205/2016-285 z 23. novembra 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 13Cob/74/2018-367 z 24. októbra 2018 až do právoplatného skončenia dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 18Cb/205/2016-285 z 23. novembra 2017 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 12.169,43 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 3.476,98 € od 23. septembra 2016 do zaplatenia, zo sumy 1.738,49 € od 25. októbra 2016 do zaplatenia, zo sumy 1.738,49 € od 24. novembra 2016 do zaplatenia, zo sumy 1.738,49 € od 23. decembra 2016 do zaplatenia, zo sumy 3.476,98 € od 24. februára 2017 do zaplatenia a paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- €, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobkyni priznal náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

2. Na základe odvolania žalovanej proti rozsudku súdu prvej inštancie rozhodol Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 13Cob/74/2018-367 z 24. októbra 2018 tak, že rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 18Cb/205/2016-285 z 23. novembra 2017 potvrdil a žalovanú zaviazal na plnú náhradu trov odvolacieho konanie v prospech žalobkyne.

3. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalovaná včas dovolanie a žiadala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolačný súd“) napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že žalobu zamietne, alternatívne, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť a dôvodnosť dovolania žalovaná vyvodzovala z ust. § 421 ods. 1 písm. b/ a písm. c/ v spojení s ust. § 432 ods. 1 CSP, podľa ktorých je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) a je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP). Uviedla, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP), pretože odvolací súd v prejednávanej veci použil nesprávny právny predpis a zároveň ho nesprávne aplikoval.

4. Žalovaná v dovolaní zároveň s poukazom na ust. § 444 ods. 1 CSP navrhla, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia (rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 13Cob/74/2018-367 z 24. októbra 2018) až do právoplatnosti rozhodnutia o dovolaní. Svoj návrh odôvodnila existenciou dôvodov hodných osobitného zreteľa a zároveň dala do pozornosti dovolacieho súdu, že je možné sa domnievať, že žalobkyňa sa bude predmetnej pohľadávky domáhať v exekučnom konaní ešte pred skončením dovolacieho konania a takým núteným výkonom rozhodnutia na podklade nezákonných rozhodnutí by jej bola spôsobená škoda. Ďalej uviedla, že je voči nej vedených viac ako sto súdnych konaní so skutkovo a právne rovnakými nárokmi uplatňovanými výrobcami elektrickej energie, pričom celkovú hodnotu sporov je možné počítat v miliónoch eur. Bez rozhodnutia o odklade vykonateľnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu budú súdy (Okresný súd Žilina a Krajský súd v Žiline) pokračovať v nastúpenom trende rozhodovania a výrobcom elektrickej energie budú až do času rozhodnutia dovolacieho súdu priznávať nároky tak, ako si ich uplatnili, čím žalovanej vznikne oveľa väčšia ujma, ako prípadná ujma žalobkyne, ktorá by bola len dočasným postihom počas trvania dovolacieho konania. Ujma na strane žalovanej by však bola súhrnná za všetkých žalobcov, čo je neúmerne k majetkovému prospechu priznanému jednotlivou žalobou. Žalovaná ďalej svoj návrh odôvodnila tým, že dovolacie konanie môže trvať aj dlhšie časové obdobie, počas ktorého sa môže spätné vymoženie pohľadávky od žalobkyne zhoršiť, resp. bude fakticky nemožné. Na druhej strane, ak by dovolanie nebolo úspešné, má žalobkyňa právnu istotu vymoženia svojej pohľadávky vždy, nakoľko medzi stranami sú uzatvorené viaceré obchodno-závazkové vzťahy, z ktorých dochádza k finančnému plneniu. Napokon žalovaná - vzhľadom na veľký počet žalôb výrobcov elektriny voči žalovanej spoločnosti - vyslovila názor, že ak dovolací súd odloží vykonateľnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, možno dôvodne predpokladať, že súdy nižšej inštancie budú čakať na právny názor dovolacieho súdu o merite veci.

5. Návrh na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku žalovaná doplnila podaním zo dňa 8. februára 2019. Poukázala v ňom na skutočnosť, že v prejednávanej veci jej hrozí značná majetková ujma, nakoľko na podklade právoplatného a vykonateľného exekučného titulu - rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 13Cob/74/2018-367 z 24. októbra 2018 - je voči nej už vedená exekúcia. Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o odklade vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu by malo za následok minimalizovanie škody, ktorá jej v súvislosti s exekúciou vznikla. Súčasťou podania žalovanej z 3. apríla 2019 bola žiadosť o prednostné rozhodnutie vo veci odkladu vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu z dôvodu, že dňa 14. januára 2019 začala na podklade tohto exekučného titulu exekúcia v prospech oprávnenej (žalobkyne), na dôkaz čoho žalovaná predložila Upovedomenie o začatí exekúcie č. 376EX 32/19-7 zo dňa 15. januára 2019. Poznamenala, že na základe nezákonných rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu bude exekvovaná a nútená uhradiť žalovanú, exekútorom vymáhanú sumu, čím dôjde k vzniku škody na jej strane. Keďže exekučné predpisy nepripúšťajú navrátenie do pôvodného stavu, s prihliadnutím na výšku vymáhaného plnenia, žiadala o prednostné rozhodnutie o navrhovanom odklade vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia. V tomto podaní zároveň poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo/95/2018 z 15. januára 2019, ktorým dovolací súd rozhodol o odklade vykonateľnosti rozsudku Krajského súdu v Žiline v skutkovo a právne takmer totožnom prípade, pričom zohľadnil najmä

prebiehajúce exekučné konanie.

6. K návrhu žalovanej na odklad vykonateľnosti podala žalobkyňa písomné vyjadrenie, v ktorom uviedla, že postup dovolacieho súdu podľa ust. § 444 ods. 1 CSP nie je opodstatnený, keďže žalovanou uvádzané dôvody hodné osobitného zreteľa nespĺňajú predpoklady na odklad vykonateľnosti rozhodnutia. Rozhodnutie prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu, ktoré uznali nárok žalobkyne na zaplatenie žalovanej sumy titulom bezdôvodného obohatenia v spojitosti s neprípustnosťou podaného dovolania neosvedčujú predpoklad úspešnosti dovolania. Hrozbu vzniku nenapraviteľnej ujmy alebo ťažko napraviteľnej ujmy žalovaná nijako nezdôvodnila, pričom takou hrozbou nemôže byť veľký počet súdnych konaní vedených voči žalovanej v skutkovo a právne podobných veciach. Rovnako nie je daný predpoklad, že by výkonom rozhodnutia mohol byť zmarený význam a účinok preskúmania a rozhodnutia o dovolaní. V neposlednom rade aj argument žalovanej o istote vymoženía pohľadávky žalobkyne práve z dôvodu existencie obchodno - záväzkového vzťahu medzi stranami sporu je podľa názoru žalobkyne absurdný, žalovaná svoje tvrdenie žiadnym spôsobom skutkovo nepodložila.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal existenciu podmienok pre vyhovie alebo nevyhovenie návrhu žalovanej na odklad vykonateľnosti.

8. Podľa ust. § 444 ods. 1 CSP, dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

9. Cieľom odkladu vykonateľnosti rozhodnutia v posudzovanej veci je zabrániť výkonu exekúcie počas dovolacieho konania, v dôsledku ktorého by strane, ktorá dovolanie iniciovala, v prípade jej úspechu v dovolacom konaní, mohla vzniknúť škoda.

10. Podanie dovolania samo osebe nemá vplyv na vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia. Aby však nebol zmarený účel a cieľ dovolania skôr, než bude o dovolaní rozhodnuté, zákon umožňuje dovolaciemu súdu rozhodnúť o odklade vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia.

11. Odklad vykonateľnosti právoplatného rozhodnutia má mimoriadny charakter, pretože dovolací súd odložením vykonateľnosti pred rozhodnutím o dovolaní prelamuje právne účinky dovolaním napadnutého (právoplatného) rozhodnutia; zároveň však má aj charakter dočasný a predbežný. Z účelu, ktorému má slúžiť odklad vykonateľnosti, možno vyvodiť, že predpokladom pre rozhodnutie dovolacieho súdu o odložení vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia je, že dovolanie má všetky predpísané náležitosti, bolo podané včas oprávneným subjektom, je procesne prípustné a zároveň môže byť úspešné. Dôvodný je odklad vykonateľnosti napríklad vtedy, keď z pohľadu predbežných úvah dovolacieho súdu existujúcich v čase posudzovania návrhu na odklad vykonateľnosti, doterajší priebeh dovolacieho konania nevyklučuje, že dovolateľ môže byť v dovolacom konaní úspešný.

12. Vyhovenie (rovnako ako aj nevyhovenie) návrhu na odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia neprejudikuje konečný výsledok dovolacieho konania. Pokiaľ dovolací súd v určitej veci odloží vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, neznamená to, že dovolanie musí byť v konečnom dôsledku (pri rozhodovaní o veci samej) považované za opodstatnené.

13. Pri rozhodovaní o odklade vykonateľnosti musí dovolací súd zohľadniť tak ujmu, ktorá môže dovolateľovi vzniknúť v prípade, že nebude odložená vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ako aj prípadnú ujmu protistrany, spočívajúcu v tom, že táto strana sporu sa v dôsledku odkladu vykonateľnosti rozhodnutia dočasne musí zdržať realizácie práv (oprávnení), ktoré jej z tohto rozhodnutia vyplývajú. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe, dovolací súd odloží vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia vtedy, keď možná ujma hroziaca v prípade neodloženia vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia na strane toho, kto o odklad žiada, prevyšuje do úvahy prichádzajúcu ujmu opačnej procesnej strany.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky v danom prípade prihliadol na obsah spisu ako celok, dovolacie námietky a výšku sumy tvoriacej predmet konania. Dospel k záveru, že žalovaná navrhla odklad vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Z vyššie uvedených písomných podaní žalovanej vyplýva, že žalobkyňa podala návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie žalovanej istiny. Na podporu a preukázanie svojich tvrdení žalovaná predložila Upovedomenie o začatí exekúcie č. 376EX 32/19-7 z 15. januára 2019 preukazujúce, že dňa 14. januára 2019 začala exekúcia v prospech oprávnenej (žalobkyne) a v neprospech povinnej (žalovanej) na vymoženie pohľadávky vo výške 12.169,43 €, jej príslušenstva a trov exekúcie. Výkonateľným exekučným titulom je práve rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 18Cb/205/2016-285 z 23. novembra 2017 v spojení s napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 13Cob/74/2018-367 z 24. októbra 2018. Predmetná exekúcia sa v zmysle uvedeného upovedomenia má vykonať postihnutím iných majetkových práv, prikázaním iných peňažných pohľadávok, resp. prikázaním pohľadávky z účtu v banke.

15. Dovolací súd preto v posudzovanom prípade zohľadnil prebiehajúce exekučné konanie, v rámci ktorého by ujma, ktorá vznikne výkonom rozhodnutia na majetku žalovanej, vzhľadom na nemožnosť navrátenia veci do pôvodného stavu, bola väčšia, ako prípadná ujma žalobkyne, ktorá sa v prípade neúspechu žalovanej v dovolacom konaní bude môcť domáhať svojich nárokov v exekučnom konaní.

16. Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky vyhovel návrhu žalovanej podľa ust. § 444 ods. 1 CSP na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia.

17. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.